

Weten uw naasten genoeg over uw wensen?

12 oktober 2023

Rob Bruntink

<p>'Hoe begin ik erover?'</p> <p>Levenseindegesprekken</p> <p>Een praktische gids voor zorgverleners</p>	<p>'We kunnen juist nog heel veel voor u doen'</p> <p>Palliatieve zorg</p> <p>Een praktische gids voor zorgverleners</p> <p>Rob Bruntink en Mariëtte Overman</p>
<p>'Zullen we het samen doen?'</p> <p>Samen beslissen in de gezondheidszorg</p> <p>Een praktische gids voor zorgverleners</p> <p>Met de focus op samen beslissen in de palliatieve zorg</p>	<p>'Heb jij al iets geregeld voor je Facebookpagina?'</p> <p>Levenseindezorg en de digitale nalatenschap</p> <p>Een praktische gids voor zorgverleners</p>

Praktische onderwerpen

- Wat zouden ze gedaan hebben met alle spullen?
- Welke uitvaart zou ik hebben gehad?
- Wat zouden ze met mijn websites en blogs gedaan hebben?

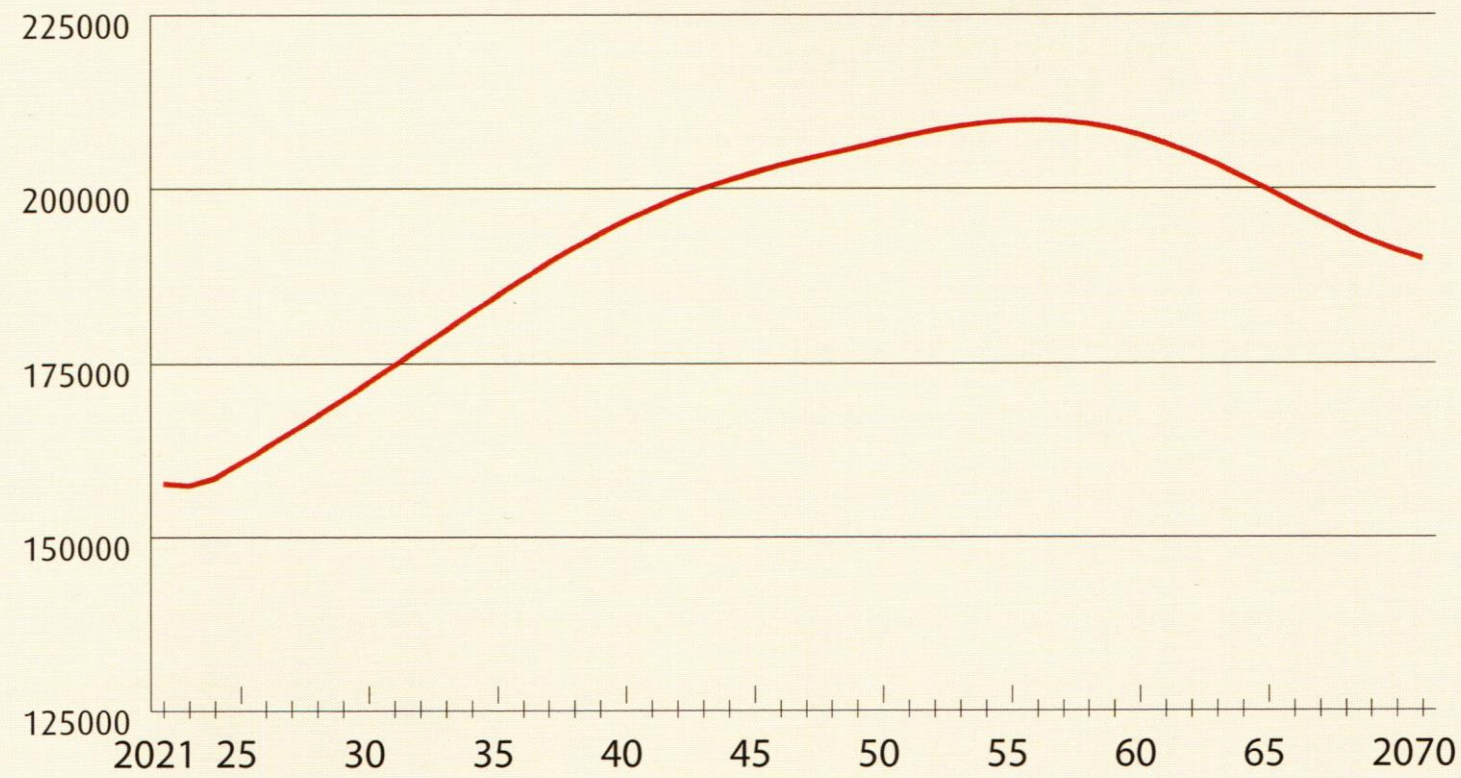
Emotionele onderwerpen

- Hoe jammer is het dat ik geen afscheid heb kunnen nemen?
- Is er eigenlijk nog sprake van 'unfinished business'?
- Heb ik spijt van bepaalde zaken, had ik daarover nog in gesprek willen gaan met mensen?

Spirituele onderwerpen

- Doe ik eigenlijk wel het liefste dat ik wil doen?
- Heeft mijn leven genoeg betekenis?

Prognose aantal sterfgevallen 2021 - 2070

Bron: CBS

World Death Rate Holding Steady At 100 Percent

Published January 22, 1997

GENEVA, SWITZERLAND—World Health Organization officials expressed disappointment Monday at the group's finding that, despite the enormous efforts of doctors, rescue workers and other medical professionals worldwide, the global death rate remains constant at 100 percent.

Death, a metabolic affliction causing total shutdown of all life functions, has long been considered humanity's number one health concern. Responsible for 100 percent of all recorded fatalities worldwide, the condition has no cure.

Hoe & wat

De dood,
praat erover,
niet eroverheen

SRE

Waarom zijn levenseindegesprekken belangrijk?

Het zorgt voor verbinding, het brengt mensen dichterbij elkaar

Het helpt bij het afscheid nemen,
en het verkleint het aantal onafgemaakte zaken

Het vermindert de angst en het geeft rust

Het helpt zorgprofessionals om goede zorg te geven;
zij weten daardoor beter wat de patiënt wil

Waarom vinden veel mensen gesprekken over het levenseinde moeilijk?

Het onderwerp zorgt voor verdriet, narigheid, machteloosheid e.d., en dat gaan we liever uit de weg

Het is nog een groot taboe-onderwerp.
We zijn het niet gewend om over het levenseinde te praten;
de dood is geen geïntegreerd onderdeel van het leven

De dokters staan – in het algemeen gesproken – vooral in de behandelstand, dat maakt kijken naar de afloop van het leven niet eenvoudig

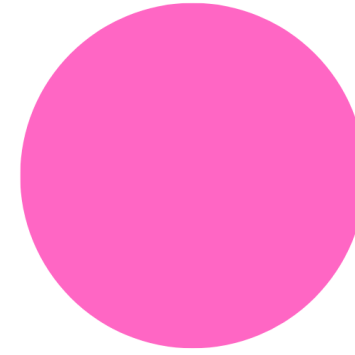
De maatschappij bevordert dat ook niet echt...

Opgeven is geen optie!

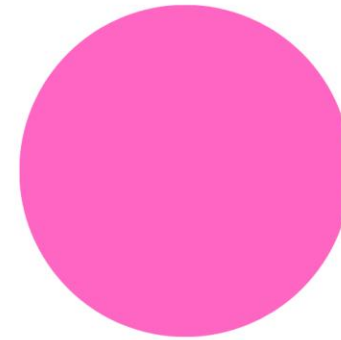
Ter geruststelling....

Wat mensen vaak zeggen dat praten over de dood is:

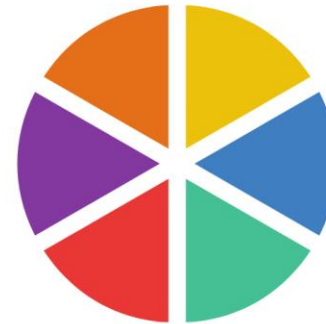
■ Moeilijk

Wat mensen vaak zeggen dat praten over de dood is:

 Moeilijk

Wat praten over de dood vooral is:

- Rustgevend
- Belangrijk
- Verbindend
- Waardevol
- Inzichtgevend
- Zinvol

TIP!

Stop met zeggen dat het moeilijk is. Gebruik positieve termen. Dat verlaagt de drempel.

*Beter één jaar te vroeg,
dan één dag te laat*

*Later komt soms
eerder dan je denkt*

Praktische onderwerpen

- Wat zouden ze gedaan hebben met alle spullen?
- Welke uitvaart zou ik hebben gehad?
- Wat zouden ze met mijn websites en blogs gedaan hebben?
- En wat met mijn socialmedia-accounts?

Dus als ik het sterven zie aankomen...

Wat te doen met mijn digitale nalatenschap?
Heb ik nog laatste wensen?
Heb ik een wensverklaring?
Wie is mijn gevolmachtigde?
Is mijn testament op orde?

Emotionele onderwerpen

- Hoe jammer is het dat ik geen afscheid heb kunnen nemen?
- Is er eigenlijk nog sprake van 'unfinished business'?
- Heb ik spijt van bepaalde zaken, had ik daarover nog in gesprek willen gaan met mensen?

Dus als ik het sterven zie aankomen...

Hoe stel ik me 'een goed afscheid' voor?
Moet ik bepaalde mensen nog ontmoeten
of aanspreken, om relaties goed af te hechten?
Zijn er spullen met emotionele waarde die
ik al aan mensen wil toekennen?
Moet ik bepaalde spullen misschien alvast wegdoen?

Spirituele onderwerpen

- Doe ik eigenlijk wel het liefste dat ik wil doen?
- Heeft mijn leven genoeg betekenis?

Dus als ik het sterven zie aankomen...

- Wil ik dan in gesprek met bijvoorbeeld een geestelijk verzorger over levensvragen?
- Wil ik praten over mijn beeld (of mijn vragen) over een leven na de dood?
- Ben ik op zoek naar vergeving van deze of gene?
- Hecht ik waarde aan bepaalde rituelen op het sterfbed?

Een paar tips...

Mindset

Natuurlijk mag je het praten 'moeilijk' vinden en er tegenop zien, maar bedenk dat het vooral een belangrijk en zinvol gesprek is en dat het een cadeau kan zijn voor de ander.

Bucketlist

Wat wil je nog meemaken, doen of ervaren?
Wat staat er op de lijst? Is dat realistisch? Kan ik van nut zijn?

Haak aan bij de BN'ers

Gebruik hun ervaringen als 'haakje' of als spiegel

ZO DENK IK EROVER

Mijn wilsverklaring voor zorg en
behandeling in de toekomst

MEDISCHE ZORG

Medische behandeling

Ik heb een contactpersoon als wettelijke vertegenwoordiger aangewezen, die namens mij overlegt met de (huis)arts en beslissingen neemt, als ik er zelf niet meer toe in staat ben

- Ja, zie pagina 6
- Nee
- Anders, namelijk

Ik sterf het liefst natuurlijk, zonder drastische medische ingrepen

- Ja
- Nee
- Misschien, dat hangt af van
- Anders, namelijk

Toelichting:

Stoppen met eten en drinken kan het sterven bespoedigen, als ik ernstig ziek en verzwakt ben. Ik kan me voorstellen dat ik hiervoor kies

- Ja
- Nee
- Misschien, dat hangt af van
- Anders, namelijk

Toelichting:

Als mijn klachten in de laatste dagen, weken van mijn leven ondraaglijk zijn, ondanks medicijnen of andere behandelingen, hoop ik dat mijn (huis)arts overlegt over palliatieve sedatie

- Ja
- Nee
- Misschien, dat hangt af van
- Anders, namelijk

Toelichting:

Als mijn klachten ondraaglijk zijn, kan ik me voorstellen dat ik een verzoek voor euthanasie doe bij mijn (huis)arts

- Ja
- Nee
- Misschien, dat hangt af van
- Anders, namelijk

Toelichting:

Ik heb een euthanasieverklaring ingevuld

- Ja, zie mijn medisch dossier bij de huisarts
- Ja, zie pagina 28
- Nee
- Anders, namelijk

Toelichting:

palliaweb.nl/netwerk-twente/patienten-en-naasten/wensenboekje

MIJN AFSCHIED

Weet de omgeving al wat je wilt?

WAAR WIL IK STERVEN?

WAAR WIL IK OPGEBAARD WORDEN? *En hoe?*

Wat wil ik zelf nog regelen?

WAAR MOETEN MIJN NAASTEN REKENING MEE HOUDEN?

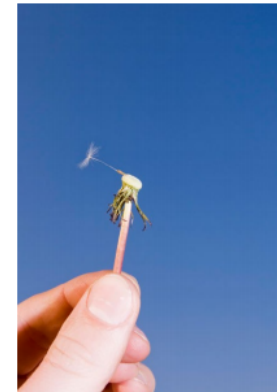
Denk aan:
 Crematie of begrafenis?
 Religie en spiritualiteit?
 Lichaam beschikking wetenschap
 Welke uitvaartbegeleider?
 Locatie
 Genodigden
 Muziek
 Teksten
 Kleding....

Wat wil ik achterlaten? Voor wie?

.....

.....

.....

WAT IK VERDER NOG KWIJT WIL OVER MIJN AFSCHIED

.....

.....

.....

.....

.....

MIJN AFSCHIED

Een brief, foto/video, sieraad, bezittingen,

Medische beslissingen Overzicht

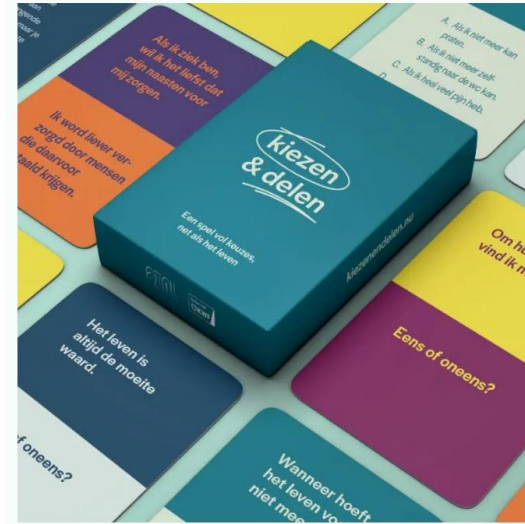
Overzicht

Regel je wensen voor je laatste levensfase in 15 minuten. Doe daarmee jezelf én je naasten een groot plezier.

Ik wil een...

- [Euthanasieverklaring \(optioneel met volmacht\)](#)
- [Behandelvebod](#)
- [Niet-reanimeren verklaring](#)
- [Wensverklaring laatste levensfase](#)

Bestel jouw gratis spel

Wil jij Kiezen & Delen gratis bestellen? Ga dan naar het formulier onderaan de pagina en laat je gegevens achter. Wil je het spel vandaag nog spelen? Dan kun je hieronder het pdf-bestand downloaden en uitprinten.

[Download hier de pdf](#)

A red curtain with a blue starry background behind it.

The End

Klaar om te gaan?

TESTAMENT

UITVAARTWENSEN

ORGAANDONATIE

DIGITALE NALATENSCHAP

REANIMATIEWENS

GEVOLMACHTIGDE

AFSCHEIDSBRIEVEN

LAATSTE WENSEN

WENSVERKLARING

ZORGPLANNING